

Asia: VM/1076/03.01.01/2019 VM056:00/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi asiakirjojen turvallisuusluokittelusta valtionhallinnossa

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

MAAHANMUUTTOVIRASTON LAUSUNTO LUONNOKSESTA VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI
ASIAKIRJOJEN TURVALLISUUSLUOKITTELUSTA VALTIONHALLINNOSSA

Maahanmuuttovirasto kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi asiakirjojen turvallisuusluokittelusta valtionhallinnossa. Maahanmuuttovirasto esittää lausuntonaan seuraavaa:

Yleistä

Muistioloonnoksen mukaan asetus sisältäisi nykyistä tietoturvallisuusasetusta mukailleen säännökset turvallisuusluokista, niiden merkitsemisestä ja eri luokkiin kuuluviin asiakirjoihin kohdistettavista tietoturvallisuustoimenpiteistä. Asetuksen lähtökohdat ja tavoite ovat kannatettavia.

Luonnoksessa on tiukennettu useita turvallisuusluokan III asiakirjojen käsittelyvaatimuksia verrattuna nykytilaan. Maahanmuuttovirasto käsittelee muiden salassa pidettävien asiakirjojen lisäksi myös turvallisuusluokiteltuja asiakirjoja. Niiden määrä on kuitenkin huomattavan vähäinen verrattuna muihin salassa pidettäviin asiakirjoihin ja pääosin ne kuuluvat turvallisuusluokkaan III. Maahanmuuttovirasto kiinnittää huomiota erityisesti turvallisuusluokan III asiakirjoihin liittyviin tiukennuksiin.

Huomioita yksittäisistä säännöksistä

Asetuksen 8.2 §:ssä säädettäisiin siitä, että viranomaisen on pidettävä luetteloa henkilöistä, joilla on oikeus käsitellä turvallisuusluokan III–I asiakirjoja. Luetteloon olisi merkittävä työtehtävä, jonka perusteella henkilöllä on tiedon käsittelytarve. Luettelointi I–II tasolle luokiteltujen asiakirjojen käsittelyyn oikeutetuista on perusteltua. Tulisi kuitenkin harkita, onko vastaava luettelointi tarkoituksenmukaista turvallisuusluokan III asiakirjojen osalta.

Asetuksen 9–10 §:ssä säädettäisiin asiakirjojen käsittelystä ja säilyttämisestä turvallisuusalueilla. Asetuksen mukaisille turvallisuusalueille olisi asetettu erilaisia minimivaatimuksia, joiden vaikutukset tilaratkaisuihin jäävät jossain määrin epäselviksi. Muistioloennoksen mukaan myös III tason aineisto olisi vietävä lyhyidenkin työskentelytaukojen ajaksi turva-alueen kassakaappiin, mikä vaatimus koskee nykyisin II–I tasoja. Todennäköisesti turvallisuusalueisiin, ja erityisesti III tason asiakirjojen säilytykseen, liittyvät vaatimukset aiheuttaisivat muutostarpeita toimitiloihin, mutta on epäselvää kuinka realistisesti niitä pystyttäisiin toteuttamaan. Huomioiden sen, että Maahanmuuttovirasto käsittelee vain vähän turvallisuusluokiteltuja asiakirjoja, jotka nekin ovat pääasiassa tasolla III, Maahanmuuttovirasto katsoo, että turvallisuusluokan III asiakirjat tulisi voida säilyttää hallinnollisen alueen sisällä esimerkiksi kassakaapissa.

Luonnoksen 13 §:n vaatimus myös tasolle III turvaluokitellun asiakirjan kuljettamisesta jatkuvan valvonnan alaisuudessa vastaanottajalle olisi huomattava tiukennus nykytilaan, koska se sulkisi pois kirjatun kirjeen ja saantitodistuskirjeen käytön. Tällä olisi hidastava vaikutus asioiden hoitamisessa ja se aiheuttaisi myös lisäkustannuksia.

14 § pykälässä säädettäisiin voimassa olevan tietoturvallisuusasetuksen 17 §:n 1 momenttia, 18 §:n 2 momenttia ja 20 §:ää vastaavasti asiakirjan käsittelyn kirjaamisesta, kopioinnista ja kopioiden kirjaamisesta. Kirjaamisveloitteen ulottaminen myös turvallisuusluokan III asiakirjoille aiheuttaisi virastossa lisätyötä. Maahanmuuttovirasto yhtyy sisäministeriön omassa lausunnossaan esittämään kantaan siitä, että kirjaamisveloite turvallisuusluokkaan III kuuluvien saapuvien ja lähtevien asiakirjojen osalta tulisi poistaa. Maahanmuuttoviraston näkemyksen mukaan III tason asiakirjoja tulisi voida tältä osin käsitellä samalla tavalla kuin IV tasolle turvallisuusluokiteltuja asiakirjoja.

Edellä mainituilla turvallisuusluokkaan III liittyvillä merkittävästi kiristyvillä vaatimuksilla on toiminnallisia ja merkittäviä taloudellisia vaikutuksia Maahanmuuttovirastolle sekä kaikille valtionhallinnon toimijoille, jotka käsittelevät tason III turvaluokiteltua aineistoa. Näitä vaatimuksia olisi Maahanmuuttoviraston näkemyksen mukaan syytä arvioida vielä erityisesti toiminnallisuuden ja taloudellisuuden kannalta, huomioiden eri viranomaisten toiminnan erityispiirteet.

Ylijohtajan sijaisena,

apulaispäällikkö Raimo Pyysalo

Ylitarkastaja Suvi Okkonen

Okkonen Suvi
Maahanmuuttovirasto